

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย

พ.ศ. ๒๕๓๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

เป็นปีที่ ๕๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ และมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๒๖ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ.
๒๕๓๘”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“น้ำเสีย” หมายความว่า น้ำเสียตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

“เขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย” หมายความว่า พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัด นครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร และพื้นที่อื่น ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ระบบบำบัดน้ำเสยรวม” หมายความว่า ระบบท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่องค์การจัดการน้ำเสียได้จัดให้มีขึ้นเพื่อรับและบำบัดน้ำเสีย

“ระบบระบายน้ำ” หมายความว่า ระบบทางหรือท่อระบายน้ำที่ราชการส่วนท้องถิ่น ได้จัดให้มีขึ้นในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

“ท่อบรรณน้ำเสยแยก” หมายความว่า ท่อบรรณน้ำเสยที่องค์การจัดการน้ำเสีย ได้จัดให้มีขึ้นที่แยกต่างหากออกจากระบบระบายน้ำ

“แผนปฏิบัติการ” หมายความว่า แผนการดำเนินงานจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสย รวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย ซึ่งจัดทำโดยองค์การจัดการน้ำเสีย

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมาย กำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น

“ราชการส่วนภูมิภาค” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน

“ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสย

“ข้อตกลงร่วม” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างองค์การจัดการน้ำเสยกับราชการ ส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

“ข้อตกลงจัดการน้ำเสย” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างองค์การจัดการน้ำเสย กับผู้ใช้บริการระบบบำบัดน้ำเสยรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การจัดการน้ำเสย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการองค์การจัดการน้ำเสย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานขององค์การจัดการน้ำเสย รวมทั้งผู้อำนวยการ

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างขององค์การจัดการน้ำเสย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นองค์การหนึ่ง เรียกว่า “องค์การจัดการน้ำเสีย” เรียกโดยย่อว่า “อจน.”

มาตรา ๕ ให้ อจน. มีสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดใกล้เคียง และจะจัดตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักรก็ได้

มาตรา ๖ อจน. มีวัตถุประสงค์ในการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับการบำบัดน้ำเสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย รวมทั้งบริการหรือกิจกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพในเชิงเศรษฐกิจ

มาตรา ๗ ให้ อจน. มีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๖ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือทรัพย์สินต่างๆ สร้าง ซ่อม ว่าง ว่าง รับจ้าง จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๒) สำรวจ วางแผนปฏิบัติการ ออกแบบ ก่อสร้าง ดำเนินการ จัดการ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวม รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่และการผลิตพลังงานจากน้ำเสีย เพื่อให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและตามข้อตกลงร่วม

(๔) ทำข้อตกลงร่วม เพื่อให้การจัดการน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

(๕) เก็บค่าบริการหรือค่าธรรมเนียมสำหรับการบำบัดน้ำเสียโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวม

(๖) กู้หรือยืมเงินภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๗) ให้กู้หรือให้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ อจน.

(๘) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน

(๘) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบกิจการจัดการน้ำเสีย ในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(๑๐) เข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐ ทั้งใน และนอกราชอาณาจักร หรือกับองค์การระหว่างประเทศ หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน จำกัด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของ อจน.

(๑๑) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง หรือนายหน้าในกิจการตามวัตถุประสงค์ ของ อจน.

(๑๒) ว่าจ้างหรือมอบให้บุคคลใดประกอบกิจการส่วนหนึ่งส่วนใดของ อจน.

(๑๓) ประสานงานกับราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค หรือส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(๑๔) กระทำการอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ของ อจน.

มาตรา ๘ การดำเนินการ การจัดการและการบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวมตามมาตรา ๗ (๒) และ (๓) ให้ อจน. จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ตามมาตรา ๗ (๘) ขึ้นเพื่อการนี้ โดยเฉพาะ

การจัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตามมาตรา ๗ (๘) หรือการเข้าร่วมกิจการกับ หน่วยงานอื่น หรือการถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ตามมาตรา ๗ (๑๐) ห้ามมิให้ อจน. ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละสามสิบ

มาตรา ๙ ทุนของ อจน. ประกอบด้วย

(๑) เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล

(๒) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับสมทบจากราชการส่วนท้องถิ่น

(๓) เงินที่ได้รับจัดสรรจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๔) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(๕) เงินกู้และเงินที่ได้รับความช่วยเหลือทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๖) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้

มาตรา ๑๐ อจน. อาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าบริการและค่าธรรมเนียม
- (๒) รายได้จากการลงทุนหรือการร่วมทุน
- (๓) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๕
- (๔) รายได้อื่น

มาตรา ๑๑ เงินสำรองของ อจน. ให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดา ซึ่งตั้งไว้เพื่อขาดเงินสำรองเพื่อไถ่ถอนหนี้ เงินสำรองเพื่อขยายกิจการ และเงินสำรองอื่นๆ เพื่อความประสงค์แต่ละอย่าง โดยเฉพาะตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

เงินสำรองจะนำออกใช้ได้ก็แต่ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการองค์การเจ้าหน้าที่เสีย” ประกอบด้วยประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการอื่น

มาตรา ๑๓ ประธานกรรมการ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และผู้อำนวยการต้องเป็นผู้มีความรู้และชัดเจนเกี่ยวกับกฎหมาย การบริหาร การผังเมือง วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม เศรษฐศาสตร์ หรือสถาปัตยกรรมศาสตร์

มาตรา ๑๔ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องห้ามมิให้เป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง

(๑) มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ อจน. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ อจน. หรือในกิจการที่เป็นการแข่งขันกับกิจการของ อจน. ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เว้นแต่จะเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นกรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่ง อจน. จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๗ (๕) หรือร่วมทุนตามมาตรา ๗ (๑๐)

(๒) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

- (๔) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำหรือข้าราชการการเมือง
- (๕) เป็นที่ปรึกษาพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่

ในพรรคการเมือง

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการ และกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หกยังมีได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ ประธานกรรมการ หรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๗ ประธานกรรมการและกรรมการย่อมได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ อจน. อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ
- (๒) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ โดยให้สอดคล้องกับข้อตกลงร่วม
- (๓) ออกระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดเงื่อนไขของข้อตกลงจัดการน้ำเสีย

(๔) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗

(๕) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๖) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและระเบียบปฏิบัติงาน

(๗) ออกระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นๆ ของพนักงานหรือลูกจ้าง

(๘) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน หรือค่าจ้าง การออกจากตำแหน่ง วินัย การลงโทษ การอุทธรณ์การลงโทษ และการร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง

(๙) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่น เพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัว

(๑๐) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าทำงานล่วงเวลา และการจ่ายเงินอื่น

(๑๑) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง

(๑๒) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของ อจน.

ระเบียบหรือข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจของผู้อำนวยการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้ประกาศข้อความเช่นนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของ อจน. ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของ อจน. และกำหนดค่าตอบแทนอนุกรรมการได้

มาตรา ๒๐ ให้ประธานกรรมการและกรรมการตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง เป็นผู้แต่งตั้ง และกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการ ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ ผู้อำนวยการต้อง

(๑) มีความรู้ความสามารถในการบริหารกิจการของ อจน.

(๒) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

(๓) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติ

มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๒๒ ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการให้ออกด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑

มติของคณะกรรมการให้ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งตาม (๓) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง แต่ไม่รวมผู้อำนวยการ

มาตรา ๒๓ ผู้อำนวยการมีหน้าที่บริหารกิจการของ อจน. ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ อจน. และตามนโยบาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง

ผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของ อจน.

มาตรา ๒๔ ผู้อำนวยการมีอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยแก่พนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่งตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ แต่ถ้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างตั้งแต่ตำแหน่งที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่าย หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

(๒) กำหนดเงื่อนไขในการทำงานของพนักงานและลูกจ้าง และออกระเบียบวิธีปฏิบัติงานของ อจน. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๕ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นตัวแทนของ อจน. และเพื่อการนี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่ผู้อำนวยการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ย่อมไม่ผูกพัน อจน. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ และระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยระเบียบปฏิบัติงานไม่ได้กำหนดให้พนักงานตำแหน่งใดทำการแทนผู้อำนวยการ หรือเมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการ

ให้ผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับผู้อำนวยการ เว้นแต่อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการในฐานะกรรมการ

มาตรา ๒๗ ให้พนักงานและลูกจ้างของ อจน. มีสิทธิอุทธรณ์เกี่ยวกับการลงโทษหรือร้องทุกข์ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ อจน. เพื่อการนี้จะสั่งให้ อจน. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี หรือมติหรือคำสั่งของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินการได้

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ อจน. จะต้องเสนอเรื่องใดๆ ไปยังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรี ให้ อจน. นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๐ อจน. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการดังต่อไปนี้ได้

(๑) ลงทุนเพื่อขยายโครงการของระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย

(๒) เพิ่มทุนโดยตีราคาทรัพย์สินใหม่

(๓) ลดทุน

(๔) กู้ยืมเงินมีจำนวนเกินคราวละหนึ่งร้อยล้านบาทหรือให้กู้ยืมเงินเกินคราวละห้าล้านบาท

(๕) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน

(๖) ดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในกิจการของ อจน. ตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๓๑ ให้ อจน. เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ในกรณีที่เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารอื่นจะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังก่อน

มาตรา ๓๒ ให้ อจน. จัดทำงบประมาณประจำปี โดยแยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนนั้นให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๓๓ รายได้ที่ อจน. ได้รับจากการดำเนินการในปีหนึ่งๆ ให้ตกเป็นของ อจน. สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และเมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงาน ค่าภาระต่างๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ตามมาตรา ๑๑ หนี้เงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระ และเงินลงทุน ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

ในกรณีที่รายได้มีไม่เพียงพอสำหรับกรณีตามวรรคหนึ่ง นอกจากเงินสำรองตามมาตรา ๑๑ และ อจน. ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่นได้ รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่ อจน. เท่าจำนวนที่ขาด หรือเท่าที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของ อจน.

มาตรา ๓๔ ให้ อจน. ทำรายงานปีละครั้งเสนอรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของ อจน. ในปีที่ล่วงมาแล้ว และคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการและแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

มาตรา ๓๕ ให้ อจน. วางและรักษาไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการสาธารณูปโภค แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการลงรายการรับและจ่ายเงินสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการ ที่มีอยู่ตามความจริงและตามที่ควรตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการดังกล่าว และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๓๖ ให้ อจน. จัดทำงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุนภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๓๗ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี ทำการตรวจสอบรับรองบัญชี และการเงินทุกประเภทของ อจน.

มาตรา ๓๘ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานของ อจน. เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้อื่นซึ่งเป็นตัวแทนของ อจน.

มาตรา ๓๙ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อไปยังคณะกรรมการ และให้ อจน. โฆษณารายงานประจำปีของปีที่ล่วงแล้ว แสดงงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน ที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้วภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้อง

มาตรา ๔๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันปัญหาน้ำเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่างได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น ประกอบกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ อำนาจในการจัดการน้ำเสียยังกระจุกอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงาน ส่งผลให้การดำเนินงานช้าชอน ไม่เป็นเอกภาพและขาดประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการน้ำเสียเป็นไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักทางวิศวกรรมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้